Gang-of-Four tervezési minták 2

Dependency inversion módszerek

- A függőségeket ne az őket felhasználó osztály hozza létre.
- Várjuk kívülről a példányokat interfészeken keresztül.
- Példány megadására több módszer is lehetséges
  - Dependency Injection
  - o Inversion of Control (IoC) container
  - o Factory tervezési minta

- Ha nem követjük, akkor

- o Egymástól szorosan függő osztályok végtelen láncolata
- Nem lehet modularizálni és rétegezni
- o Kód újrahasznosítás lehetetlen

Dependency Injection

- Lazán csatoltság kiterjeszthetővé teszi a kódot, a kiterjeszthetőség pedig karbantarthatóvá.
- Probléma
  - A kód függjön absztrakciótól, ne konkrét implementációtól.
- Megoldás
  - Az interfészt várjuk paraméterként a konstruktorban.
  - o Setter injektálás, amikor az objektumokat setter metódusok segítségével injektáljuk.

Factory (method) (Creational pattern)

- A Factory Method lehetővé teszi, hogy az új példány létrehozását leszármazott osztályra bízzuk. (Szokás virtuális konstruktornak is nevezni.)
- Probléma
  - Az objektumainkat gyakran bonyolult létrehozni és a konstruktor nem elég flexibilis ehhez.
- Megoldás
  - Az új objektumainkat a factory method-on belül hozzuk létre, ha pedig vissza is tér ezzel az objektummal, akkor azokat product-oknak is szokták nevezni.

Factory használjuk, ha

- Egy osztály nem látja előre annak az objektumnak az osztályát, amit létre kell hoznia.
- Egy osztály azt szeretné, hogy leszármazottjai határozzák meg azt az objektumot, amit létre kell hoznia.

Factory implementálása

- 1. Interfész implementálása a megfelelő metódusok segítségével.
- 2. A creator osztályban adjunk hozzá egy üres factory method-ot, ami visszatér az interfész típusával.
- 3. Factory method-ban hozzuk létre az új objektumokat.
- 4. Creator alosztályokat hozunk létre, ami a megfelelő factory method-ot használja.
- 5. Ezek után a base factory method üressé válik, így ezt abstract-á tehetjük.

Factory előnyök és hátrányok

- Előnyök
  - o Single Responsibility elv
  - Open/Closed principle
- Hátrányok
  - A sok alosztály miatt bonyolulttá válhat a kód.

Abstract Factory (Creational pattern)

- Probléma
  - o Különböző feltételek alapján más és más objektumokat szeretnénk szolgáltatni.
    - Pl egy stringtől függ, hogy milyen osztályt példányosítunk.
- Megoldás
  - Egy ősfactory sok leszármazott factory
  - Dictionary vagy reflexió azonosítja a paraméter függvényében a megfelelő factory-t.

Abstract factory használjuk, ha

- A rendszernek függetlennek kell lennie az általa létrehozott dolgoktól.
- A rendszernek több termékcsaláddal kell együttműködnie.

Abstract factory előnyök és hátrányok

- Előnyök
  - o Elszigeteli a konkrét osztályokat
  - o Elősegíti a termékek közötti konzisztenciát.
- Hátrányok
  - Nehéz új termék hozzáadása.
    - Ilyenkor az Abstract Factory egész hierarchiáját módosítani kell, mert az interfész rögzíti a létrehozható termékeket.

IoC minták

- Dependency Injection
- Observer Pattern
- Template Method

Observer (Behavioral)

- Hogyan tudják az objektumok értesíteni egymást állapotuk megváltozásáról anélkül, hogy függőség lenne a konkrét osztályaiktól.
- Az Observer az egyik leggyakrabban használt minta!
- Probléma
  - Vevő szeretne vásárolni egy új terméket, de nem szeretne mindennap meglátogatni az üzletet, ahol lehet kapni.
  - Az üzlet pedig nem szeretné feleslegesen fogyasztani az erőforrásait abból a szempontból, hogy minden egyes új termék miatt küldözget emailt, mert ez csak spam lenne.
  - Tehát a vevő pazarolja a saját idejét vagy az üzlet az erőforrásait pazarolja.
- Megoldás

- Kell egy subscriber, amivel feliratkozunk valamire és az értesít.
- o Feliratkozó osztályok megvalósítanak egy ISubscriber interfészt.
- Írjon elő egy StateChange() vagy Update() metódust.
- o A subject kezelje a feliratkozókat Subscribe(), UnSubscribe()
- Állapotváltozáskor hívja meg az összes feliratkozó StateChange() metódusát.
- A feliratkozók tegyék meg a frissítési lépéseket.

Observer használjuk, ha

- Egy objektum megváltoztatása maga után vonja más objektumok megváltoztatását és nem tudjuk, hogy hány objektumról van szó.
- Egy objektumnak értesítenie kell más objektumokat az értesítendő objektum szerkezetére vonatkozó feltételezések nélkül.

Observer implementálása

- 1. Business logic két részre bontása:
  - a. Alapvető, más kódtól független funkcinalitás fog publisher-ként működni.
  - b. A többi pedig subscriber osztályok halmaza lesz.
- 2. Subscriber interfész deklarálása és legalább egy frissítési metódust kell deklarálnia.
- 3. Publisher interfész deklarálása, subscriber-ben implementáljuk ezeket a metódusokat.
  - a. A publisher-ek csak a subscriber-ekkel dolgozhatnak a subscriber interfészen keresztül.
- 4. Hozzunk létre egy absztrakt osztályt, ami közvetlenül a publisher interfészből származik.
  - a. A publisher-ek kiterjesztik ezt az osztályt, örökölve a subscriber behavior-t.
- 5. Publisher osztályok létrehozása.
  - a. Minden alkalommal, amikor valami fontos történik egy publisher-en belül, értesíteni kell az összes subscriber-t.
- 6. A frissítési értesítési metódusok végrehajtása subscriber osztályokban.
- 7. A kliensnek kell létrehoznia az összes szükséges subscriber-t és regisztrálnia kell őket a megfelelő publisher-eknél.

Observer előnyök és hátrányok

- Előnyök
  - Open/Closed elv
  - o Az objektumok közötti kapcsolatokat futás közben is létrehozhatjuk.
- Hátrányok
  - o A subscriber-eket véletlenszerű sorrendben értesíti.

Template (Behavioral)

- Egy műveleten belül algoritmus vázat definiál és ennek néhány lépésének implementálását a leszármazott osztályra bízza.

- Probléma

- Készítünk egy olyan alkalmazást, amivel különböző dokumentumokból adatokat lehet kinyerni.
- Egy idővel rájövünk, hogy például a PDF, CSV fájlok között viszonylag hasonló műveletek hajtódnak végre, így kód duplikáció keletkezhet.

Megoldás

- Magát az algoritmust bontsuk szét kisebb lépésekre, metódusokra.
- o Ezeket fogjuk meghívni a template method-ban.

Template használjuk, ha

- Algoritmust kisebb lépésekre szeretnénk bontani.
- Logikai hasonlóság esetén

Template implementálása

- 1. Kisebb részekre bontás
- 2. Absztrakt osztály létrehozása, ahol deklaráljuk a template method-ot.
- 3. Hívjuk meg az alosztályokat, a lépéseket a template method-ban.

Template előnyök és hátrányok

- Előnyök

- Kód duplikáció elkerülhető vele, tehát a hierarchiában a közös kódrészeket a szülő osztályban egy helyen adjuk meg (template method), ami a különböző viselkedést megvalósító egyéb műveleteket hívja meg.
  - Leszármazott osztályban felül lehet definiálni.

- Hátrányok

- Megsérthetjük a Liskov behelyettesítési elvet, ha egy alosztályon keresztül elnyomja az alapértelmezett lépés implementációját.
- Template method-okat egy idő után nehéz karbantartani, ha sok kisebb lépést (metódusokat) tartalmaz.

IoC használata a gyakorlatban (MVVM Light / ASP.NET Core)